Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle
Asia: HE 13/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

LAUSUNTO
25.3.2025

Keski-Suomen kauppakamarin lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Keski-Suomen kauppakamari kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi.

Kokonaisuudessaan Keski-Suomen kauppakamari pitää uudistusta tervetulleena. Tavoitteet hallinnon yhdenmukaistamisesta, tasapuolistamisesta sekä byrokratian vähentämisestä ovat kannatettavia ja vastaavat elinkeinoelämän toiveisiin. On tärkeää, että yritykset eri puolilla Suomea saavat samanlaista ja johdonmukaista palvelua viranomaisilta.

Uudistuksen myötä perustettavat valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto (LVV) sekä kymmenen alueellista elinvoimakeskusta (EVK) selkeyttävät ja keskittävät hallintoa. Nykyisten viidentoista ELY-keskuksen tehtävät siirtyvät elinvoimakeskuksille, ja Valviran, AVIen ja ELY-keskusten ympäristölupa- ja valvontatehtävät yhdistetään uuteen Lupa- ja valvontavirastoon. Tämä mahdollistaa sujuvammat ja asiakaslähtöisemmät prosessit sekä yhdenmukaisen päätöksenteon.

Elinvoiman merkitys

Keski-Suomen kauppakamari korostaa, ettei uudistuksessa saa unohtaa alueiden elinvoiman kehittämistä. Yritysten toimintaympäristön elinvoimaisuus on keskeinen tekijä kasvun ja investointien kannalta. On huolehdittava siitä, että elinvoimakeskuksilla on riittävät valtuudet ja resurssit alueidensa kehittämiseen yhteistyössä maakuntien, kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

On positiivista, että Keski-Suomen ELY-keskuksen nykyiset rakennerahastotehtävät jatkuvat uudessa elinvoimakeskuksessa ja laajenevat Länsi-Suomen alueelle. Myös Keski-Suomen vastuut Itä-Suomen maantiehankinnoissa ja valtakunnallisessa ympäristökasvatuksessa ovat osoitus alueen vahvasta roolista valtakunnallisessa kehittämisessä.

Lupamenettelyt ja byrokratian purku

Uudistuksen tavoite siirtyä toimialakohtaisesta ajattelusta kohti sujuvampia ja asiakaslähtöisempiä palveluja on oikeansuuntainen. On erittäin tärkeää, että lupa- ja valvontakäytännöt yhtenäistyvät ja että ns. yhden luukun periaate toteutuu aidosti. Nykyinen tilanne, jossa viranomaiset voivat jopa valittaa toistensa päätöksistä, ei ole yritysten kannalta toimiva.

Keski-Suomen kauppakamari pitää hyvänä asiana, että aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten välinen lausuntomenettely poistuu, mikä vähentää hallinnollista kuormaa.

Team Finland -toiminta

Yritysten näkökulmasta Team Finland -toiminta on näyttäytynyt epäselvänä, erityisesti alueorganisaatioiden muutosten jälkeen. Business Finlandin rooli alueella on heikentynyt, ja koordinaation puute on vaikeuttanut yritysten palveluiden löytämistä. Tähän tulee kiinnittää huomiota uudistuksen toimeenpanossa.

Rahoitusinstrumenttien tasapuolisuus

Rahoitusinstrumenttien osalta Keski-Suomen kauppakamari korostaa tarvetta purkaa alueellisia raja-aitoja. Nykytilanne, jossa yritys voi saada merkittävästi suurempia investointitukia siirtymällä toiseen maakuntaan (esim. Itä-Suomeen), ei edistä koko Suomen kilpailukykyä. Tavoitteena tulee olla tasapuolinen kohtelu yrityksille sijainnista riippumatta, jotta yritykset voivat kasvaa ja investoida kotipaikkakunnallaan.

Lopuksi

Uudistuksen onnistuminen edellyttää sujuvaa yhteistyötä valtion, maakuntien, kuntien ja elinkeinoelämän välillä. On tärkeää varmistaa, että aluehallinnon rakenteet tukevat alueellista kehittämistä eivätkä muodosta uusia hallinnollisia siiloja.

Keski-Suomen kauppakamari kiittää valmistelijoita siitä, että elinkeinoelämän tarpeet ja näkökulmat on huomioitu uudistusta suunniteltaessa. Toivomme, että uudistus toteutetaan määrätietoisesti ja tiiviissä yhteistyössä yrityskentän kanssa siten, että se vahvistaa alueiden kilpailukykyä, kasvumahdollisuuksia ja koko Suomen elinvoimaa.

25.3.2025 Jyväskylässä

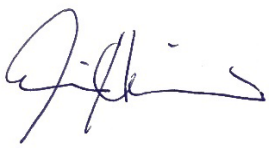

Ari Hiltunen
toimitusjohtaja
Keski-Suomen kauppakamari